

# Spojky

**Spojky** sú neohybné slovné druhy, ktoré spájajú slová a vety.

**Spojky** sú slová, ktoré slúžia na vyjadrovanie vzťahov medzi slovami alebo vetami.

**Medzi spojky, ktoré najčastejšie používame, patria spojky:**

a, i, aj, ani, ale, no, alebo, že, aby, keď, lebo, ak, a preto.

**Spojky delíme podľa zloženia na:**

- jednoduché,
- zložené.

**Medzi jednoduché spojky patria spojky:**

**a, aj, keď, že, i, buď, no, ba, ved'.**

**Medzi zložené spojky patria spojky:**

**čiže, keďže, žeby, keby, akoby, a preto, i keby, aj keď.**

**Cvičenie:**

Zakry si pravý stĺpec a urč, či ide o jednoduchú alebo zloženú spojku:

i	jednoduchá spojka
ani keby	zložená spojka

že	jednoduchá spojka
kedže	zložená spojka
ba	jednoduchá spojka
a	jednoduchá spojka
aj keď	zložená spojka
a preto	zložená spojka
ved'	jednoduchá spojka
no	jednoduchá spojka
aj keby	zložená spojka
žeby	zložená spojka
ibaže	zložená spojka

### Zložené spojky delíme na:

- jednoslovné (píšeme ich spolu),
- viacslovné (píšeme ich oddelene).

### Medzi zložené jednoslovné spojky patria spojky:

**čiže, ibaže, pretože, žeby, keby, akoby.**

### Medzi zložené viacslovné spojky patria spojky:

**a čo, a preto, a predsa, i keby, aj keď, ani keby, len čo, zatiaľ čo.**

**Spojky** môžu stáť na začiatku vety alebo vo vnútri vety.

Napríklad:

### **Spojky, ktoré stoja na začiatku vety:**

**Aj** my pôjdeme na výlet.

**Ak** bude pršať, nepôjdeme na prechádzku.

### **Spojky, ktoré stoja vo vnútri vety:**

Zdalo sa mi, **že** niekto klopal.

Ponáhľala som sa, **aby** som neprišla neskoro.

**Spojky** spájajú rovnocenné alebo nerovnocenné členy vety. Podľa toho ich delíme na:

- priraďovacie spojky,
- podradovacie spojky.

**Priraďovacie spojky** spájajú rovnocenné členy vety alebo rovnocenné vety.

**Priraďovacími spojkami** môžeme vyjadrovať:

- zlučovanie – **a, i, aj, ani, tiež,**
- vylučovanie – **alebo, buď,**
- odporovanie – **ale, no, lež, avšak, síce, a to,**
- stupňovanie – **ba, ba dokonca,**
- dôsledok – **preto, a preto, tak, a tak,**
- príčinu – **totiž, ved', však, ináč, lebo,**
- prípustku – **a jednako, a predsa.**

**Podradovacie spojky** spájajú nerovnocenné členy vety alebo nerovnocenné vety.

Patria sem spojky: **že, aby, žeby, ak, keď, pretože.**

## **Pravopis spojok**

### **Priraďovacie spojky:**

Pred spojkami **a, i, aj, ani, či, alebo** čiarku písať nemusíme.

Napríklad:

Čakal som na vlak **a** čítal som noviny. Jožko stál **ani** slova nepovedal.

Ak sa tieto spojky vo vete **opakujú**, pred každou ďalšou spojkou **čiarku napísaťmusíme**.

Napríklad:

Cesto nebolo **ani** sladké,**ani** slané,**ani** krehké.

Pred spojkami **a, i, aj, ani**čiarku **nepíšeme**, ak vyjadrujú **zlučovanie**.

Napríklad:

Mama **aj** otec sa veľmi potešili.

Pred ostatnými priradovacími spojkami **čiarku píšeme vždy**.

Napríklad:

Celá očervenela, **ba** začala kričať.

### Podradňovacie spojky:

Pred podradňovacími spojkami **píšeme čiarku vždy**, ak nasledujú po inej vete.

Napríklad:

Videla som, **že** je to zbytočné.

Myslím, **že** môžeme seminár ukončiť.

Povedala som jej, **aby** nevyrušovala.

Zopakujte si:

1. Čo sú spojky?
2. Ktoré spojky patria medzi jednoduché?
3. Ktoré spojky píšeme oddelene?
4. Ktoré spojky píšeme ako jedno slovo?
5. Kedy musíme písať čiarku pred spojkami?
6. Kedy nemusíme písať čiarku pred spojkami?

Použitá literatúra:

- Krajčovičová - Keselová: Slovenský jazyk pre 7. ročník základných škôl. SPN, Bratislava, 2010. s. 62 - 63.
- Péteryová, O. a kol.: Zbierka úloh zo slovenského jazyka na prijímacie skúšky na stredné školy. Didaktis, Bratislava, 1992. 144 s.
- Ripka, I. a kol.: Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Ottovo nakladateľstvo, Bratislava, 2005. 670 s.

